

Biharugra, 1893. április 5. – Budapest, 1970. október 31.

Apja, 8 kat. holdas földműves és egyházfelügyelő a helyi református gyülekezetben. Hat osztályt végzett a helyi református népiskolában, majd kitanulta a kőművesszakmát. Az első világháborúban, 1915 és 1918 között előbb nyolc hónapig az orosz, majd az olasz fronton harcolt, káplári rangot ért el a közös hadseregben. Korán dolgoznia kellett, eleinte napszámba járt, majd az apjától örökölt 4 és fél kat. hold műveléséből és kisiparosok mellett végzett kőművessegédi munkából tartotta el a családját, egészen 1929-ig. A munka mellett könyveket vásárolt, sokat olvasott, még színházba is járt Nagyváradra. Leszerelési pénzéből előfizetett a Nyugatra. A Tanácsköztársaság alatt falujában részt vett a forradalmi eseményekben, ezért 1920-ban két év helyi internálásra ítélték. Ez alatt az idő alatt műkedvelő csoportot és sportegyesületet szervezett a falu ifjúsága számára. Később a községi polgári olvasókör könyvtárosa és választmányi tagja. Első, a Körösvidéken megjelent cikkét faluja megbízásából írta. További írásai Bajcsy-Zsilinszky Endre Előőrsében jelentek meg. Harminchét éves korában szépírássá fogott, az Emberek című regénye kéziratát – amelyben a szegényparasztság szemszögéből ábrázolta a korabeli paraszti világ egyre mélyülő válságát – Féja Géza ajánlotta kiadásra Tildy Zoltánnak, a Sylvester Nyomda akkori vezetőjének. Féja és Móricz Zsigmond további írásra buzdították. Az írás mellett politikai tevékenységbe kezdett a szülőföldjén. 1930-ban aktívan részt vett a Független Kisgazdapárt megszervezésében, a párt egyik országos alelnökévé választották. Művei honoráriumát az FKGP Bihar megyei szervezésére fordította. A párt képviselőjeként elindult az 1933. évi berettyóújfalui időközi választáson; a szavazatok 33,28 százalékát szerezte meg, a kormánypárti jelölt mögött a második helyen végzett. Kerékpáron bejárta az egész országot, megismerkedett a kor számos neves írójával, politikusával. 1934-ben ő szerkesztette a Komádi és Vidéke című lapot. 1935 és 1938 között a Kelet Népe szerkesztője mások társaságában, majd 1937-től egyedül jegyezte a lapot, amelynek a tulajdonosa is ő volt. A Válasz elnémitása után ebben a kiadványban jelentek meg a népi írók írásai. 1938-tól 1944-ig a Szabad Szó tulajdonosa és szerkesztője. 1939-ben részt vett a Nemzeti Parasztpárt megalapításában, a párt elnökévé választották. Tagságot vállalt az 1939-ben többségében népi írók által alapított „Tücsök” irodalmi és művészeti szövetség igazgatótanácsában. Meghívták a kormány által szervezett, 1942. novemberi lillafüredi írótalálkozóra. Felszólalt az 1943-as szárszói konferencián; a találkozó egyik programjaként az ő írásaiból olvastak fel. Politikai-szerkesztői munkája mellett születtek meg új regényei. 1944 kora őszén a szovjet csapatok elérték Biharugrát. A harcoló orosz katonák erőszakoskodásai láttán elhatározta, hogy inkább családotul felutazik az ostromlott Budapestre. Az ostrom végéig a fővárosban bujkált. 1945. februárban a Budai Hírlap szerkesztőségében dolgozott, amikor a szovjet megszálló hatóságok Mikó Zoltán századossal való kapcsolata miatt letartóztatták. Előbb a kunszentmártoni hadifogolytáborba került, majd Budapesten, a magyar politikai rendőrség Andrassy út 60. szám alatti székháza pincéjében raboskodott. 1945. április 5-én politikustársai közbenjárására kiszabadult, s hazatérhetett Biharugrára a családjához. Fogsága alatt Veres Péter került a parasztpárt élére, míg a Darvas József lett Szabad Szó főszerkesztője, és egyik korábbi tisztségét sem kapta vissza. A pártvezetőség végül a falusi lakosság részére indított Paraszt Újság című hetilap élére helyezte. . Az 1945. november 4-i

nemzetgyűlési választásokon a Hajdú és Bihar vármegyei választókerületben mandátumot szerzett. 1945 decemberétől a köztársaság kikiáltásáig a Nemzeti Főtanács póttagja. 1946 tavaszán családjával együtt végleg felköltözött Budapestre. 1945 novemberétől részt vett a Nemzeti Parasztpárt ideiglenes intézőbizottságának a munkájában. Ettől kezdve tagja a különböző nevű vezető testületeknek, így 1946. márciustól a politikai bizottságnak, majd 1947. májustól az országos vezetőségnek. 1947. február 25-én a szűkebb operatív irányító szervbe, a héttagú végrehajtó bizottságba is bekerült, és május 4-én alelnökké választották. A parasztpárt balszárnyát erősítette, bár politikailag nem volt tulságosan aktív. Az Országos Szabadművelődési Tanács tagja. 1947. augusztus 31-én megőrizte helyét a törvényhozásban, Hajdú megyei mandátumával igazolták. A politikai bizottság tagja. 1949. februártól a Magyar Függetlenségi Népfront Országos Tanácsa tagja, május 15-én a népfront Hajdú és Bihar megyei listájáról szerzett újabb mandátumot. 1949. augusztus 23-án bekerült az új alkotmány értelmében megalakított Elnöki Tanácsba. 1953. május 17-étől haláláig országgyűlési képviselő; előbb Békés megyében, 1958. november 16-án a Hazafias Népfront budapesti listáján, 1963. február 24-én Bács-Kiskun megyében, 1967. március 19-én Bács-Kiskun megye 17. számú egyéni választókerületében szerzett mandátumot. 1949-ben az utolsók egyikeként elnyerte a Baumgarten-díjat. 1953 után, az „új szakasz” idején nem leplezte Nagy Imre iránti szimpátiáját, amiért egykori parasztpárti vezetőtársa, a közben az MDP-be belépett Darvas József megbírálta. 1954. októberben elfogadta a Hazafias Népfront elnöki tisztségét. 1956 szeptemberében beválasztották a Magyar Írók Szövetsége elnökségébe. A többpártrendszer visszaállításának a bejelentését követően, 1956. október 30-án a parasztpárt egykori balszárnya paraszti vezetőivel együtt hozzálátott a párt újjászervezéséhez. Ők szerkesztették meg a négy év után ismét megjelent Szabad Szó 1956. október 31-i számát, amely a Nemzeti Parasztpárt központi lapja felírással jelent meg. A következő lapszámot – Új Magyarország címmel, Féja Géza szerkesztésében – a Petőfi Párt néven újjáalakult párt vezetősége november 2-án már nélküle adta ki. A Petőfi Párt írókból álló irányító testületébe azonban – némi késéssel – mégis bevették. 1959-ig az Elnöki Tanács tagja, az ismételten átszervezett Hazafias Népfrontban 1960-tól haláláig alelnöki tisztséget viselt.